Littera Turca
Journal of Turkish Langnage and Literature
– e-ISSN: 2149-829X
http://dergipark.ulakbim.gov.tr /littera

Ocak/January/ 2026

AH MUHSİN ÜNLÜ'NÜN "GİDİYORUM BU" ADLI ŞİİR KİTABININ KAYNAKLARI

Ah Muhsin Ünlü's Sources of the Poetry Book "Gidiyorum Bu"

Araştırma Makalesi / Research Article

Ülkü Kübra CİHANKER

Öğr. Gör. Dr., Samsun 19 Mayıs Polis Meslek Yüksekokulu

Mail: ulkukubrakologlu@hotmail.com
ORCID: orcid.org/0000-0003-4144-1761

Geliş Tarihi / Date Received: 19 Haziran 2025
Kabul Tarihi / Date Accepted: 14 Ocak 2026
Yayım Tarihi / Date Published: 27 Ocak 2026
DOI Numarası / DOI Number: 10.20322/littera.1723034

Yazar Katkı Oranı
Yazar/Author 1: (%100)
Yazarlar, katkı oranlarını kabul ettiklerini ve beyan edilen katkıların doğru olduğunu beyan ederler.

Makale Bilgisi
Değerlendirme: Bu çalışma, çift taraflı kör hakemlik sistemi uygulanarak değerlendirilmiştir.
Etik Beyan: Çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve akademik etik ilkelere uyulmuştur.
Etik Kurul Belgesi: Bu makale için etik kurul belgesi gerekmemektedir.
Benzerlik Taraması: Çalışma, *İntihal.Net* sistemi üzerinden alınan benzerlik raporu ile taranmıştır.
Çıkar Çatışması Beyanı: Yazar/yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.
Telif Hakkı: Çalışmanın hazırlanma sürecinde yazar/yazarlar tarafından Telif Hakkı Devir Formu imzalanarak sunulmuştur. Yazar,/yazarlar dergide yayımlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptir.

Atıf Bilgisi

Cihanker, Ü. K. (2026). Ah Muhsin Ünlü'nün "Gidiyorum Bu" Adlı Şiir Kitabının Kaynakları. *Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature*, ss. 1-24. 10.20322/littera.1723034

Sorumlu Yazar

Ülkü Kübra CİHANKER, ulkukubrakologlu@hotmail.com

Özet

Sanatın farklı disiplinlerinde, özellikle sinema ve televizyon alanında tanınan Onur Ünlü, edebiyatın şiir ve roman türlerinde de dikkate değer bir üretkenlik gösterir. Bu makalede incelenen *Gidiyorum Bu* adlı şiir kitabı hem biçim hem de anlam bakımından sergilediği anarşik söylem, parçalı kurgu ve oyunbaz dil kullanımıyla öne çıkar ve şair modern Doğulu kimliğini görünür kılan özgün bir poetika sunar. Eserde postmodernizm ile absürd edebiyatın temel eğilimleri iç içe geçer; bilinçli olarak bozulmuş sözdizimi, anlamsal kaymalar ve beklenmedik ses tekrarları aracılığıyla şiirde, çoğulcu bir anlam evreni meydana getirilir.

Ünlü'nün şiirlerinde yer alan göndermeler, onun entelektüel arka planını ve kültürel birikimini yansıtan önemli ipucular sunar. Metinlerarasılık kuramı temelinde yürütülen kaynak incelemeleri, yalnızca Ünlü'nün beslendiği referans ağını haritalandırmakla kalmaz; modern ile postmodern şiir poetikalarını da karşılaştırmalı olarak tartışmaya açar.

Gidiyorum Bu'da semavî dinlerden tasavvufa; Batı, klasik ve çağdaş edebiyattan psikanalize; siyasî mitlerden geleneksel Türk şiirine; tarihsel figürlerden güncel medya karakterlerine ve dahi ilaç sanayiine kadar uzanan disiplinlerarası bir kaynak ağı kurulmuştur. Bu çok çeşitli yapı, yakın dönem Türk şiirinde metinlerarasılığın dikkat çekici, deneye açık ve eleştirel bir örneği olarak kitabın özgünlüğünü ortaya çıkarır. Dolayısıyla eser, Ünlü'nün sanatının çok yönlülüğüne ve günümüz şiirinde kültür sınırlarının çözümlenmesine dair bir örnek teşkil ederek yeni okumalar için verimli bir zemin sunar.

Anahtar Sözcükler: Kaynak, metinlerarasılık, modernizm, postmodernizm, şiir.

Abstract

In various artistic disciplines —particularly in cinema and television— Onur Ünlü is a well-known figure, and he demonstrates notable productivity in literature as well, especially in the genres of poetry and the novel. The poetry book *Gidiyorum Bu*, which is examined in this article, stands out with its anarchic discourse, fragmented structure and playful use of language in terms of both form and meaning, offering a distinctive poetics that renders his modern Eastern identity visible. Within the work, the main tendencies of postmodernism and absurd literature intertwine; through deliberately disrupted syntax, semantic shifts and unexpected sound repetitions, the poems construct a pluralistic universe of meaning.

The allusions found in Ünlü's poetry offer significant clues that reflect his intellectual background and cultural reservoir. Source analyses conducted within the framework of intertextuality theory not only map the network of references from which Ünlü draws nourishment but also open a comparative discussion on modern and postmodern poetic practices.

In *Gidiyorum Bu*, an interdisciplinary network of sources is constructed, extending from the Abrahamic religions to Sufism; from Western, classical, and contemporary literature to psychoanalysis; from political myths to traditional Turkish poetry; and from historical figures to contemporary media characters—even reaching into the pharmaceutical industry. This highly diverse structure reveals the originality of the book as a striking, experimental, and critical example of intertextuality in recent Turkish poetry. Accordingly, the work provides a fertile ground for new readings, functioning as an example of Ünlü's artistic versatility and of the deconstruction of cultural boundaries in contemporary poetry.

Key Words: Source, ıntertextuality, modernism, postmodernism, poetry.

GİRİŞ

Bir edebî eserin beslendiği kaynakları ortaya koymak, yazarın entelektüel arka planını, kültürel zeminini ve dolayısıyla edebiyattaki yerini belirlemek açısından son derece önemlidir. Bu türden bir araştırmanın temel amacı, yazarın "kökler"den ne ölçüde yararlandığını (Aytaç 2013: 232) ve bu yararlanmanın onun edebî değerine nasıl yansıdığını tespit etmektir. Bununla birlikte, edebî kaynaklara yönelik bu tür incelemeler yalnızca bireysel bir yaratıcı olan yazarla sınırlı kalmaz; aynı zamanda ait olduğu milletin kültürel tarihiyle de doğrudan ilişkili hâle gelir. Nitekim kaynak eleştirisinin arka planında yer alan romantik ve şoven yönelimler, yazarın kimliğinin ötesinde kolektif bir aidiyetin izlerini araştırır.

Küreselleşme çağında kültürel kimliklerin silinme tehdidine karşı, edebiyat aracılığıyla kökleri güncel tutmak önemli bir stratejiye dönüşmektedir. Zira bir kültürün sürdürülebilirliği, onun tarihi hafızasının çağdaş üretimlerle ilişkilendirilmesine bağlıdır. Popüler kültürün yeniden üretim gücü düşünüldüğünde, geçmişle kurulan bu bağların sürekliliği hem millî hem de evrensel düzeyde anlam kazanmaktadır. Bu bağlamda, bir edebiyatın ne ölçüde kadim kaynaklardan beslendiği, o edebiyatın ve de o milletin tarihsel-sanatsal derinliğini gösteren bir delildir (Bassnett 1993; de Staël 1997).

Edebî inceleme yöntemlerinden biri olan kaynak araştırması, bu yönüyle modernist bir düşünme tarzının ürünüdür. Modernizmin karakteristiklerinden biri olan büyük anlatılara ["metanarratives" (Spivakovsky 2015)] yaslanarak anlam üretmeye çalışan bu yöntem, yazarın eserinde geçmişten gelen birikimi, sistemli biçimde takip eder. Ancak postmodernizm, tam da bu büyük anlatıların geçerliliğini sorgulayan bir bakış açısıyla doğmuş ve modernizmin tutarlı, tekil ve evrensel anlam üretme iddialarını yapıbozuma uğratmayı hedeflemiştir.

Lyotard'a (1997) göre "postmodern durum", bilginin metanarratifler yoluyla meşrulaştırılmasına karşı eleştirel bir tavır takınır. Bu bağlamda Julia Kristeva'nın (1986) geliştirdiği metinlerarasılık (intertextuality) kavramı, modern anlamdaki kaynak eleştirisinin postmodern bir dönüşüm geçirdiğini ortaya koyar. Kristeva'ya göre her metin, kendinden önce yazılmış metinlerin bir yeniden yazımıdır. Gérard Genette (1997: 1-10) bu düşünceyi daha sistematik hâle getirerek "transtextuality" başlığı altında beş alt grupta incelemiş; özellikle "hipertextuality" kavramı, bir metnin diğerine parodi, pastiş, ironi ya da dönüşüm yoluyla bağlanışını açıklamıştır. Linda Hutcheon (2020: 26, 30) ise ironi ve parodi kavramlarını yeniden düşünerek postmodern metinlerin hem geçmişle ilişkili olduğunu hem de onu eleştirel biçimde dönüştürdüğünü belirtmiştir.

Bu noktada, kaynak araştırması postmodern şiir ve anlatı biçimlerinde artık tek başına geçmişe yönelen bir tavır değildir; geçmişin ironik biçimde yeniden inşasına yönelik bir taktiktir. Özellikle absürd estetikle yoğrulmuş metinlerde görülen anlam kaymaları, parodileştirme, parçalılık ve mantıksal tutarsızlık gibi eğilimler, Albert Camus'nün (1997) tanımladığı absürtlük düşüncesiyle de

ilişkilendirilebilir. Bu durumda kaynak eleştirisi artık orijinal olanı değil, çağrışımsal çoğulluğu ve kültürel kırılmaları analiz etmeye yönelir.

Sonuç olarak kaynak araştırması, postmodern metinlerde artık metinlerarasılık kuramıyla iç içe geçmiş bir düzleme yerleşmiştir. Dolayısıyla, Aktulum'un (2014) ifadesiyle bu yaklaşım hem bir başlangıç hem de "artsüremsel" (s. 209) bir okuma biçimidir. Yine de metinlerarasılık ilişkileri bulmada bir basamaktır. Kaynak araştırmasında amaç; şairin nerelerden yararlandığını tespit etmek ve onun entelektüel zeminini ortaya koymaktır. Bununla birlikte metinlerarası ilişkilerde yöntem, incelenen metin ile kaynak arasında ne türlü bir bağlantı olduğunu meydana çıkartmaktır. Bundan sonraki aşama metinlerarasılık ilişkilerini saptamaktır. Bu çalışmada da Onur Ünlü'nün "Gidiyorum Bu" (2015) adlı şiir kitabı, bu türden bir okuma pratiğiyle ele alınacak ve şiirlerin beslendiği kaynaklar ağı incelenerek Ünlü'nün poetikasının kültürel, entelektüel ve estetik kökenleri ortaya konulacaktır.

1. Ah Muhsin Ünlü: Postmodern Bir Edebî Kimlik

Asıl adı Onur Ünlü olan şair, şiirlerinde "Ah Muhsin Ünlü" mahlasını tercih eder. 1973 yılında İzmit'te doğan Ünlü, lisans eğitimini Anadolu Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde, yüksek lisansını ise Marmara Üniversitesi İletişim Bilimleri Anabilim Dalı'nda tamamlar. Sanat hayatına televizyon ve sinema alanlarında senaristlik ve yönetmenlik yaparak başlayan Ünlü, şair ve romancı kimliğiyle de dikkat çeker. Bu çok çeşitli sanat üretimi, onun disiplinlerarası bir birikimle eser vermesine imkân tanır.

Onur Ünlü'nün "Gidiyorum Bu" (2015) adlı şiir kitabı, biçimsel deneyciliği ve absürd temalarıyla edebî disiplin içinde farklı okumalara açık bir eserdir. Ardından kaleme aldığı "Kız Çocuğu" ve "Hesabım Var: Bir Selman Bulut Polisiyesi" adlı romanlar ise yazarın edebiyata bakışını daha da görünür kılar. Şiirden romana, senaryodan yönetmenliğe uzanan geniş üretim alanı, Ünlü'nün entelektüel kimliğini metinlerinde belirgin biçimde hissettirir.

Bu entelektüel zemin, özellikle postmodern poetikanın öne çıkardığı çoğulluk, parçalanmışlık ve anlam kaymaları ile doğrudan ilişkilidir. Julia Kristeva'nın metinlerarasılığı tanımladığı şekilde; bir metnin diğer metinlerin "mozaik" bir yeniden üretimi olduğu düşüncesi (Kristeva, 1986, s. 37), Ünlü'nün şiirlerinde somut karşılıklar bulur. Onun poetik dünyası, farklı disiplin ve kültürlerden beslenen; yer yer ironi, pastiş ve parodiye başvurarak yeni anlamlar türeten bir yapıya sahiptir. Bu yönüyle Ünlü'nün şiirleri, bireysel bir estetik tavırla birlikte postmodern kültür yaratımı dâhilinde okuma deneyimi sunan metinler bütünüdür.

2. "Gidiyorum Bu"daki Kaynaklar

"Gidiyorum Bu" adlı şiir kitabı, daha kapağı açılmadan okura postmodern bir estetik vadeder. Şairin kitabına bilerek seçtiği bu başlık tesadüfî değildir; Ünlü, dili belirli bir anlam otoritesine mahkûm eden yapıları bilinçli olarak kırar. Şiirini tek bir yoruma kapatmaktan kaçınır, okuru anlamlandırma

sürecinde serbest bırakır ve seçtiği mahlas aracılığıyla kendisini metinden tecrit eder. Bu, Hutcheon'ın "Postmodernizmin Poetikası"nda vurguladığı anlamın "istikrarsızlaştırılması" (Hutcheon 2020: 54) taktiğinin bir parçasıdır.

Dahası, başlığın hemen altında yer alan "Reloaded" ibaresi, şiirlerin yeniden düzenlendiğini ve bazı eklemeler yapıldığını ima etmesinin yanı sıra, Ünlü'nün ironik ve postmodern tavrını da yansıtır. Şair, bu anlamı doğrudan karşılayabilecek "gözden geçirilmiş baskı" gibi yaygın bir ifade kullanmayı tercih edebilirdi; ancak bunun yerine anlam ve sentaks açısından kasten bozulmuş bir başlık, seçilen mahlas ve "Reloaded" söylemiyle ortaya çıkan bütünlük eserin ciddi bir anlam iddiası taşımaktan ziyade postmodern bir oyun alanı sunduğu fikrini verir.

Yine kapaktaki "Reloaded" kelimesi, bilinçli bir metinlerarası göndermedir. Bu ifade, Ünlü'nün sinema geçmişine ve özellikle "The Matrix Reloaded" (Wachowski 2003) filmine yapılan bir referans olarak düşünülebilir. Tıpkı filmde Neo'nun makine ordusuna; yani modernizmin sanayileşmiş ve katı düzenine karşı verdiği savaş gibi Ünlü de modern şiirin yerleşik kurallarına karşı kendi şiirlerinde anarşik bir duruş sergiler. Bu bağlamda modernizmin ciddiyeti ve kuralcılığı yıkılır, dolayısıyla "Reloaded" ifadesi, bu postmodern başkaldırının sembolüdür. Onun şiirleri modern şiire karşı bir "Neo" olarak sahneye çıkar; anarşik tavrıyla modernizmi sorgular ve yerleşik doğruları alt üst eder. Ancak bu sorgulama ve yıkımın ardından modernizmin yaptığı gibi yeni bir mutlak gerçek dayatmak yerine, her bireyin kendi gerçeğini oluşturabileceği esnek bir alan ve mesafe bırakılır. Böylelikle bu kapaktaki referans, kitabın genel poetikasını da özetler.

Modern şiir söz konusu olduğunda, Amerikan asıllı İngiliz şair T. S. Eliot'un görüşleri belirleyicidir. Özellikle "Tradition and the Individual Talent" (Eliot 1919) ve "The Sacred Wood: Essays on Poetry and Criticism" (Eliot 1957) adlı çalışmaları, modern şairin geniş bir kültürel ve edebî birikime yaslanması gerektiğini öne çıkarır. Şair, yalnızca kendi çağının değil, geçmişin edebî mirasını da kuşanarak şiirini bir göndergeler ağı içinde kurmalıdır. Bu bakış açısı, modern şiirin entelektüel derinliğini vurgular ve hakikatin ancak bu birikim sayesinde kavranabileceği yönünde baskıcı bir beklenti oluşturur. Böyle bir yaklaşım, şairden ve okurdan belirli doğruları kabul etmelerini talep eden katı bir poetik zorunluluğa işaret eder.

Tam da bu noktada postmodern şiir devreye girer. Postmodern şiir, metnin kendi kurucu ilkelerini sorgular ve şiirin kendisini vurgular. Bu; ironi, parodi ve yeniden yazım gibi yalnızca biçimsel tercihler olmayan, yerleşik düşünce ve söylemlere karşı eleştirel bir mesafe kuran araçlarla sağlanır. Zira postmodern şiirde anlam tek bir kaynağa bağlı değildir; kültürel, tarihsel ve popüler ögeler yan yana gelerek birbirine eklendiğinden çoğu zaman bozulmalar ve kırılmalar eşliğinde yeni bir dünya kurulur. Böylece metin, geleneği bütünüyle reddetmeden; ancak onu dönüştürerek yorumlayan bir poetika hazırlar. Bu yaklaşım; anlamı sabitlemekten kaçınan, metinlerarası göndermeleri bir bilgi

gösterisine dönüştürmek yerine oyunsu ve yer yer alaycı bir düzleme taşıyan bir şiir anlayışına karşılık gelir (Hutcheon 2020).

Onur Ünlü'nün "Gidiyorum Bu" adlı şiir kitabı da modern şiirin bu katı yapısına postmodern bir perspektiften yaklaşır. Ünlü'nün metinleri çok çeşitli kaynaklar içerir; ancak bu referanslar Eliot'un önerdiği ciddi ve entelektüel ağırlıkta değil; ironik ve oyuncu bir üsluptadır. Ünlü, modern şiirin bilgi merkezli söylemini alaycı bir biçimde dönüştürerek kendi şiir evrenini bina eder. Bu açıdan bakıldığında onun şiirleri, modern şiirin otoriter ve ciddi tonunu parodileştiren; göndergeleri yeni bir oyun alanına çeviren postmodern bir duruş sergiler.

Metinlerarası ilişkiler üzerine yapılan çağdaş kuramsal çalışmalar, özellikle Kubilay Aktulum'un (2014) bu alandaki vurguları, bir metnin başka metinlerle kurduğu ilişkilerin çoğulculuğunu ve dinamizmini gösterir. Aktulum, metinlerarasılığın sadece açık alıntılar ya da belirgin referanslarla sınırlı olmadığını; bazen tek bir sözcüğün, küçük bir imanın ya da kültürel bir kodun bile metinlerarası bir alanı yaratabileceğini belirtir. Bu bağlamda; metinlerarası yaklaşım, metinlerin sabit ve kolayca saptanabilir kaynaklara dayandığı geleneksel kaynak eleştirisinden farklı olarak metnin içindeki gizli ve çoğu zaman okurun aktif katılımıyla ortaya çıkan çoğul anlamlara odaklanır.

Onur Ünlü'nün "Gidiyorum Bu" adlı şiir kitabındaki kaynaklar, aslında geleneksel bir "kaynak eleştirisi" anlayışından çok daha farklı değerlendirilebilir. Klasik kaynak eleştirisi, metinlerin ardındaki sabit, tanımlanabilir, tarihsel bir dizi referansı ortaya koymayı amaçlarken (Aktulum 2014: 209-211) Ünlü'nün şiirlerinde bu kaynaklar daha çok metinlerarasılığın alanında, parodik ve ironik dönüşümlerle karşımıza çıkar. Burada, kaynak artık durağan bir nesne ya da yazarın geleneğe yerleşme biçimi değildir. Aksine sürekli farklı döngülerle yeniden anlam kazanan ve metin içinde aktif rol oynayan bir unsurdur. Bu bağlamda, Ünlü'nün şiirlerindeki kaynaklar, geleneksel kaynak eleştirisinin izini süreceği sabit anlamlardan ziyade postmodern bir metinlerarasılık oyun düzeneği içindedir.

Şiirler, tıpkı şairin kimliği gibi kültürel açıdan zengin bir arka plana sahiptir. Onun üslubu, anlamın belirli bir merkezde sabitlenmesine direnen, parçalanmış bir söylemle anlamı sürekli öteleyen bir yapıdadır. Bu açıdan bakıldığında, "Gidiyorum Bu" (2015) adlı şiir kitabında yer alan metinler, felsefede ve edebiyatta "absürd" olarak nitelendirilen anlayışla ilişkilendirilmelidir. Özellikle Albert Camus'nün (1997) tanımladığı şekilde, insanın varoluşsal anlam arayışına karşın evrenin sessizliği karşısında duyulan boşluk hissi (s. 31-32), Ünlü'nün şiirlerinde biçim ve içerik açısından bir gerilime dönüşür. Bu gerilimin yarattığı biçim oyunları, yalnızca dile dair bir deney değildir. Şair tarafından kasıtlı seçilen bu kelimeler; kültürel, tarihî ve entelektüel referanslara ulaşmayı da mümkün kılar. Bu nedenle, "Gidiyorum Bu" (2015) adlı kitaba dair yapılan kaynak araştırması, şiirlerde özellikle kullanılan sözcüklerin anlam alanlarından hareketle gerçekleştirilmiştir. Her bir kelime, kültürel bellekte iz bırakan bir referans sistemidir. Bu referanslar kimi zaman kutsal kitaplara, kimi zaman

siyasi figürlere, kimi zaman ise çağdaş felsefe ya da tıbbi terminolojiye kadar uzanır. Böylelikle, Ünlü'nün şiirlerinde görülen dil parçalanmaları ve anlam oyunları, bir biçim tercihi olmakla birlikte kültürel kaynakların yeniden üretimi sürecinin de bir işaretidir.

2.1. Dinî Kaynaklar

Onur Ünlü'nün şiirlerindeki başlıca kaynak dinî telmihlerdir. Özellikle İslâmiyet, Türk-İslam kültürü çerçevesinde tasavvuf ve gelenek büyük bir yer edinmiştir. Bunun dışında Hıristiyanlık, Yahudilik; hatta Göktanrıcılık ve Şamanizm gibi belli başlı inanç sistemleri de şiirler boyunca anılır.

Dinî bağlamda kullanılan sözcükler arasında; "vahyin" (s. 7), "kavmime" (s. 7) ve Allah'ın isimlerinden biri olmakla birlikte esmâ-i hüsnâda geçmeyen (Topaloğlu, 2007a) "Rabbim" (s. 12, 13, 53) yer almaktadır. Ayrıca, din dışı fikirlerin tümünü ifade etmek amacıyla kullanılan (Gündüz, 2004, s. 76) "heterodoks" (s. 16), Hz. "Yusuf" (s. 21), Yahudilikte dinlenme günü olan "sebt günü" (s. 44) gibi kavramlara da rastlanır.

"Şirk" (s. 47) terimi, hem İslâmî anlamda Allah'a ortak koşma anlamını taşır hem de Hıristiyanlıkta teslis inancıyla ilişkilidir (Sinanoğlu, 2010). Aynı sayfada yer alan "seküler", "ilahi" ve İslâm öncesi putlardan biri olan (Yavuz, 2012) "Uzza" (s. 66) gibi kelimeler de dikkat çeker. Diğer örnekler arasında "Süleyman" (s. 64), "Yahudi" (s. 64, 73), "laik" (s. 68–69), "şaman" (s. 68), "peygamber" (s. 75), "kıyamet" (s. 80), "Azrail" (s. 82) ve "Resul" (s. 82) gibi kelimeler de vardır. Bu sözcüklerin büyük bölümü, farklı dinî geleneklerde karşılık bulan kavramlardan oluşur. Ancak özellikle terim değeri taşıyan kelimelerin çoğu, Arapça kökenlidir ve Türkçede dinî söylem içerisinde yerleşmiş ifadelerdir.

"Seküler" ve "laik" kavramları doğrudan dinî alanla ilişkili olmamakla birlikte, din ile devlet işlerinin ayrılmasına gönderme yaptıkları için bu başlık altında değerlendirilebilir. Bununla birlikte, söz konusu terimler politik bir boyut da taşıdığından, siyasi göndermeler bağlamında da incelenmeye açıktır. Öte yandan "şaman" kelimesi, geleneksel anlamda kutsal kitaplı dinlerle doğrudan bağlantılı olmasa da bazı çevrelerce bir inanç sistemi, bazılarınca ise bağımsız bir din olarak kabul edilen Göktanrıcılık ya da Şamanizm ile ilişkili olması nedeniyle bu bölümde yer bulabilir.

Yukarıda belirtilen örneklerin yanı sıra, "Gidiyorum Bu" (2015) adlı eserde kadının yaratılışı ve yasak meyve anlatısına ilişkin göndermeler de rastlanır. Kadının yaratılışına dair anlatı, "Zencinin kaburgasında yıkandığım tay!" (s. 29) ve "Kaburgalarımı da baştan düzenlemem gerekecek" (s. 65) gibi mısralarda dolaylı biçimde işlenir. Bu tür göndermeler, İslâmî anlatıların halk inancında şekillenmiş versiyonlarına dayanır. Bu görüş İslâmî gelenekte yaygın olmakla birlikte kadının erkeğin kaburgasından yaratıldığı yönündeki bilgi doğrudan Kur'ân-ı Kerîm'e değil, İsrâiliyat kaynaklarına dayanır. Zira A'râf Sûresi'nin 189. ayetinde, kadının yaratıldığı yer açıkça belirtilmeden yalnızca "eşini ondan yarattı" ifadesi geçer (Kur'an-ı Kerim Meâli 2011: 189). Bu konudaki İslâm âlimleri ise

yaratılışın mahiyetine dair yorumlarında "kaburga" sözcüğü yerine "nefs", "ruh" gibi soyut kavramları da dikkate alır (Arpaguş 2010).

Yasak meyveye dair anlatı ise eserde bir poetik gönderme ile kendini gösterir. "Elma yerde onları hep Zehra toplar." (s. 32) dizesi hem geleneksel günah temsiline hem de kadına yüklenen mitik sorumluluğa ironik bir yaklaşımla atıfta bulunur. İroni, burada gücünü şairin bilinçli olarak yaptığı isim değişikliğinden alır; çünkü kutsallaştırılan Havva yerine herhangi -büyük ihtimalle aileden- birinin adı seçilerek sabit bir inanışın yıkılışına ve postmodern bireyin yüceltilmesine tanık olunur. Yine dizede geçen "elma" ile her ne kadar Kur'ân-ı Kerîm'de meyvenin türü açıkça belirtilmese de Hz. Âdem ile Hz. Havva'nın yasak meyveden birlikte yedikleri ima edilir. Bu anlatı, A'râf Sûresi'nin 19–25. ayetlerinde yer alır (Kur'an-ı Kerim Meâli 2011: 166–167). Bununla birlikte meyvenin "elma" olarak betimlenmesi ve ilk günahın doğrudan Hz. Havva'ya nispet edilmesi daha çok halk inançlarında, Batı edebiyatında ve İsrâiliyat ile Nasrânîyat kaynaklarında kök bulan bir motiftir. Bu açıdan Ünlü'nün kullandığı ifade, sadece dinî değil; kültürel ve mitolojik birikimin bir yansımasıdır.

Şiirlerde çok sayıda İslami gönderme de yer almaktadır. Bunların bir kısmı doğrudan kutsal metinlere ve dinî şahsiyetlere; bir kısmı da İslam kültürünün tarihî figürlerine dayanır. Örneğin "Kur'an'ım" (s. 13), "Allah" (s. 16, 21, 29, 30, 75, 77, 78, 79, 82) ve Kur'ân-ı Kerîm'in 103. sûresi olan Âsr Sûresi'nin ilk ayetine atıfla kullanılan "ve'l-asr" (s. 21) gibi ifadeler, doğrudan Kur'an'a dayalı göndermelerdir (Kur'an-ı Kerim Meâli, 2011, s. 700; Eroğlu, 1991, s. 502). "Aleyhisselam" (s. 21), "ayet" (s. 75), "namaz" (s. 23, 73), "abdest" (s. 22), "iftar" (s. 60), "imam" (s. 53, 80), "rahman" (s. 53) ve "vaaz" (s. 80) gibi terimler ise İslâm ibadet sistemine ve teolojik söylemine işaret eder (Topaloğlu, 2007b).

Bazı dizelerde tarihî şahsiyetlere yönelik açık veya örtük telmihler de söz konusudur. "Lübabeyim Lübabesin Lübabe" (s. 13) ifadesi, Uhud Gazvesi sırasında Hz. Peygamber'e olan sadakatini göstermek amacıyla kendisini bir direğe bağlayan Ebu Lübabe'ye göndermedir (Çubukçu 1994: 179). Benzer şekilde, "Selman adlı bir bulut Radialahüanh!" (s. 65) dizesi Selmân-ı Farisî'ye (Hatiboğlu 2009); "Es Selamu Aleyküm Ya Sıddık" (s. 82) ifadesi ise Ebu Bekir'e telmih olarak değerlendirilebilir (Çağrıcı 2009; Fayda 1994). Ayrıca, "Hz. Hamza" (s. 37) ve "Ebu Dücane" (s. 66) gibi sahâbîlerin adlarının anılması, cesaret ve sadakat temalarının Ünlü'de yer bulduğunu gösterir.

Şiirlerde yer alan "ALLAHÛ EKBER" (s. 25), "seccade" (s. 26), "mescid" (s. 36) gibi terimler, ibadet mekânı ve uygulamaya dair görsel çağrışımlar sunar. Ayrıca "ay yarılır" (s. 31) ifadesi, Hz. Peygamber'in müşriklere karşı bir mucizesi olarak kabul edilen "İnşikâku'l-Kamer" olayına (Çelebi, 2000) göndermede bulunur.

Bunlara ek olarak "Sîna" (s. 27) Dağı referansı, sadece İslam açısından değil, Tevrat'ın indirildiği dağ olmasından da kültürel bağlamda da anlamlıdır (Sinanoğlu, 2009). "Kûn" emrine yapılan "-ve emir 'kûn' diyor, doğruluyorum-" (s. 61) biçimindeki gönderme, Allah'ın yaratma kudretini temsil eden metafizik söylemin bir örneğidir (Pala 2002). Bu bütünlük içerisinde değerlendirildiğinde Onur

Ünlü'nün şiirlerinde İslami referanslar yalnızca dogmatik göndermeler olarak kabul edilmemelidir, onlar poetik ve parodileştirilmiş bir yeniden kurgu içinde işlev görür. Bu parodik tavır anlamsız ve absürt görünen şiir dünyasında birden köklü ve kültürel bir ögenin belirmesinden kaynaklanır. Aslında kaynağın kendisi parodileştirilmez; şiirin anlamsız görünen dünyasındaki yeri parodiktir.

Şiir kitabında Hıristiyanlıkla ilgili çok sayıda kültürel ve dinî gönderme de mevcuttur. Bu göndermeler, doğrudan kutsal figürler ve ritüeller üzerinden gerçekleştirilir. Örneğin "Judas" (s. 13) ifadesi, Hz. İsa'nın havarilerinden biri olup ona ihanet ettiği rivayet edilen ve bazı kaynaklarda Yahuda ya da Luka olarak anılan kişiye bir atıftır (Cilacı 1997). Aynı şekilde "Petrus" (s. 16) kelimesi, Hz. İsa'nın göğe yükselişinden sonra Hıristiyan topluluğun başına geçen havari Simun'a işaret eder (Cilacı 1997). Hz. "İsa" (s. 16, 43, 56, 58) isminin sıkça anılması, metinde Yeni Ahit temelli Hıristiyan imgelerinin yoğun şekilde yer aldığını gösterir.

Şiirlerde geçen "çarmıh" (s. 18, 41, 64) kelimesi, Hıristiyan inancına göre Hz. İsa'nın çivilenerek öldürüldüğü haçı temsil eder (Tümer 1993). "Hıristiyan" (s. 41), "kilise" (s. 42) ve "İncil" (s. 47) gibi doğrudan Hıristiyanlığı çağrıştıran kavramlar da şiir bağlamında çeşitli tonlarda kullanılmıştır. Bu tür ifadeler tarihî bir arka plan sunmakla birlikte şiirin metinlerarası yapısını güçlendirir. Şairin rastlantı izlenimi veren bu kullanımları, Hıristiyanlık gibi belirli bir kaynağa dayansa da bir anlam üretmeyen ve metinlerarası ilişkilerle çoğalan postmodern bir kolaj anlayışıyla değerlendirilmelidir.

Eserde, tasavvufî terminolojiye ve geleneğe ait birçok gönderme de bulunur. Bu göndermeler meşhur mutasavvıflara, tasavvufun temel kavramlarına göre yapılandırılır. "Dergâhen" (s. 7), "sûfî" (s. 14), "derviş" (s. 58), "şeyh" (s. 69), "kabz" (s. 60) gibi ifadeler, doğrudan tasavvufun kurumsal yapısı ve terminolojisine aittir (Uludağ, 2001; Öngören, 2010). Tasavvufta olgun insanı temsil eden "kutub" terimi, Ünlü'nün şiirinde "Kutub-u şikeste" (s. 20) şeklinde hem mistik hem de edebî bir kolajla yeniden biçimlendirilir. Bu ifade, aynı zamanda Tevfik Fikret'in "Rübab-ı Şikeste" adlı eseriyle biçim dönüştürme ve buna bağlı olarak anlam dönüştürme esasına dayalı bir metinlerarası bağ kurar.

Tasavvufun bireysel aşk ve vecd hâline ilişkin göndermeler de şiirde geniş yer bulur. Yunus Emre'nin ünlü "Sordum sarı çiçeğe" ilahisine (s. 13) ve "Ah aşk!" (s. 36) gibi halk-tasavvuf geleneğinden gelen (Uzun, 1991) ifadelere yapılan göndermeler, geleneksel duyuş biçimlerinin kolaj içerisinde ironik biçimde yeniden sunulmasıdır. Şairin "Şol cinnete pasaj dersem sevgilim beni sıkma" (s. 22) dizesinde Yunus Emre'nin dil ve düşünce kodlarının postmodern bir parodiye dönüştürüldüğü görülür. Zira mevzu ilahide cennetteki ırmakların dahi Allah diye zikretmesinden tasavvufi bir olgunlukla bahsedilirken şair bu dizeyi alıp kendi ruhi durumuna indirgeyerek "komik etki" (Cebeci 2008: 82) oluşturur.

Onur Ünlü, şiirlerinde büyük mutasavvıflara da atıflarda bulunur. "Muhyiddin" (s. 20), "Gazali" (s. 21), "Hallac-ı Mansûr" (s. 28, 30), "Şems" (s. 25, 69) ve "İbn Arabî" (s. 39) gibi figürler, metnin tasavvufî birikimle kurduğu derin ilişkinin bir göstergesidir. Şairin İbn Arabî'nin kitabına referans

gösterdiği (Arabî 2005: 29); fakat şairin hatırlamadığını belirttiği; "çünkü onun üçlenmesi demek; tapınak demektir, kutsal kitap demektir" ifadesi hem doğrudan kaynağa hem de hafızaya dayalı metinlerarası bir oyun içerir. Ayrıca "ney" (s. 35), "masiva" (s. 57), "ilahî" (s. 41), "Mevlana Mesnevî" (s. 42) gibi kavramlar da şiirde mistik ve metafizik göndergeleri besleyen önemli unsurlardır.

Tablo 1. *"Gidiyorum Bu"daki Dinî Kaynaklar*

Şiirde Geçen Kelime	Sayfa Numarası	Bağlam ve Anlam	Metinlerarası İlişki Türü	Kaynak Türü
vahyin	7	Semavî dinlerde Tanrıdan peygambere gelen ileti	anıştırma	dinî
kavmime	7	Peygamberin söz konusu dini beyan etmesi zorunlu olduğu topluluk	anıştırma	dinî
Rabbim	12, 13, 53	Tanrı	gönderge	dinî
heterodoks	16	Din dışı fikirlerin tümü	anıştırma	dinî
Hz. Yusuf	21	Bir peygamber	gönderge	dinî
sebt günü	44	Yahudilikte dinlenme günü	gönderge	dinî
şirk	47	Tanrıya ortak koşma	anıştırma	dinî
seküler	47	Laik	anıştırma	dinî
ilahî	47	Tanrısal olan	gönderge	dinî
Uzza	66	İslam öncesi putlardan biri	gönderge	dinî
Süleyman	64	Varlıkların dilinden anlayan bir peygamber	gönderge	dinî
Yahudi	64, 73	İsrailoğullarına mensup kişi	gönderge	dinî
laik	68, 69	Din ve devlet işlerinin ayrılması	anıştırma	dinî-siyasî
şaman	68	Şaman inancında bilge ve ritüellere öncülük eden kişi	gönderge	dinî
peygamber	75	Dinin vahyedildiği ve onu beyân etmekle görevli kişi	anıştırma	dinî
kıyamet	80	Dinlerde ve inanışlarda dünyanın son günü	gönderge	dinî
Azrail	82	Can almakla görevli melek	gönderge	dinî
Resul	82	Kendisine kitap indirilen peygamber	gönderge	dinî
Zencinin kaburgasında yıkandığım tay	29	Kadının Hz. Adem'in kaburgasından yaratılışına dair	anıştırma	dinî
Kaburgalarımı da baştan düzenlemem gerekecek	65	Hz. Havva'nın, Hz. Adem'in kaburgalarından yaratılmasına dair	anıştırma	dinî
Elma yerde onları hep Zehra toplar	32	Cennette işlenen ilk günaha dair	anıştırma	dinî
Kur'an	13	İslâmiyet'in dinî kitabı	gönderge	dinî
Lübabe	13	Hz. Muhammed'e sadakatini Uhud Gazvesinde gösteren kendisini direğe bağlayarak gösteren sahâbelerden biri	gönderge	dinî
Allah	16, 21, 29, 30, 75, 77, 78, 79, 82	Tanrı	gönderge	dinî
Ve'l asr	21	Âsr Sûresi'nin ilk ayeti	gönderge	dinî
aleyhisselam	21	"Allah'ın selamı üzerine olsun!" anlamına gelen ve genellikle peygamberler anılırken söylenilen ifade	anıştırma	dinî
abdest	22	Müslümanların ibadetlerini gerçekleştirmeden önce yaptığı temizlik	gönderge	dinî
namaz	23, 73	İslâm'ın beş şartından bir	gönderge	dinî

		ibadet biçimi		
ALLAHÛ EKBER	25	"Allah, her şeyden üstündür!" anlamına gelen cümle	gönderge	dinî
seccade	26	Namazlık	anıştırma	dinî
Sîna	27	Tevrat'ın indirildiği dağ	gönderge	dinî
ay yarılır	31	Hz. Muhammed'in müşriklere karşı gösterdiği mucize	anıştırma	dinî
mescid	36	Küçük cami	anıştırma	dinî
Hamza	37	Uhud şehitlerinden, Hz. Muhammed'in amcası	anıştırma	dinî
müslüman	50, 73	İslâm dinine mensup kimse	gönderge	dinî
Rahman	53	İslâmî terminolojiye göre; "merhamet eden, koruyan" anlamlarına gelen Allah'ın 99 isminden biri	gönderge	dinî
imam	53, 80	İslâm'da cemaate liderlik eden kişi	gönderge	dinî
iftar	60	Orucu açmak anlamındaki terim	anıştırma	dinî
Ve emir 'kûn' diyor, doğruluyorum	61	Allah'ın yaratma kudretini anlatan terim	gönderge	dinî
Selman adlı bir bulut Radialahüanh	65	Müslüman olan ilk sahabe	gönderge	dinî
Ebu Dücane	66	Uhud Gazvesinde cengâver sahabe	gönderge	dinî
ayet	75	Kur'an-ı Kerim'deki surelerin her bir bölümü	anıştırma	dinî
vaaz	80	Dinî öğüt	gönderge	dinî
Es Selamu Aleyküm Ya Sıddık	82	"sadık olan, doğruyu söyleyen" anlamlarına gelen ve Hz. Ebu Bekir'e atfedilen lâkap	gönderge, palempsest	dinî
Resulullah	82, 83, 84	"Allah'ın peygamberi" anlamına gelen, Hz. Muhammed'in ismi ve sıfatı	gönderge	dinî
Ebu Bekir	82	İlk Müslümanlardan ve Hz. Muhammed'in kayınpederi	gönderge	dinî
Judas	13	Hz. İsa'ya ihanet eden kişi	anıştırma	dinî
İsa	16,43, 56, 58	Hıristiyanlık dininin peygamberi	gönderge	dinî
Petrus	16	Hz. İsa'dan sonra Hıristiyanların başına geçen kişi	anıştırma	dinî
çarmıh	18, 41, 64	Hz. İsa'nın öldürülmek amacıyla çivilendiği, haç şeklindeki darağacı	gönderge	dinî
Hıristiyan	41	Hz. İsa'ya inanan kimse	gönderge	dinî
kilise	42	Hıristiyanların ibadet mekânı	gönderge	dinî
İNCİL	47	Hıristiyanların kutsal kitabı	anıştırma	dinî
Dergâhen	7	Mutasavvıfların toplandıkları, dinî-tasavvufî eğitim aldıkları ve ibadet ettikleri mekân	anıştırma	dinî
Sordum sarı çiçeğe	13	Yunus Emre'nin ünlü ilahisi	gönderge-palempsest	dinî-tasavvufi
Sûfî	14	Tasavvufa gönül vermiş kimse	gönderge	dinî
KUTUB-U ŞİKESTE	20	Kutub; olgun kimse anlamına gelen bir tasavvuf terimi	anıştırma-kolaj	dinî-tasavvufi
Muhyiddin	20	Tasavvuf ve İslâm düşünce tarihinde önemli mutasavvıflardan biri	gönderge	dinî-tasavvufi
Gazali	21	Ünlü İslâm düşünürü	gönderge	dinî-tasavvufi

Şol cinnete pasaj dersem sevgilim beni sıkma	22	"Şol cennetin ırmakları" diye bilinen Yunus Emre'nin ilahisi	anıştırma-kolaj	dinî-tasavvufi
Şems	25, 69	Mevlana'nın şeyhi	gönderge	dinî-tasavvufi
HALLAC-I MANSÛR	28	Meşhur mutasavvıf	palempsest	dinî-tasavvufi
Hallac	30	Meşhur mutasavvıf	anıştırma	dinî-tasavvufi
ney	35	Türk musikisinde kullanılan nefesli bir saz	gönderge	dinî-tasavvufi
Ah aşk	36	Ah mine'l aşk; "Ah, aşkın elinden" anlamına gelen genellikle aşktan çekilen hem maddî ve manevî acıyı söylemek için kullanılagelen geleneksel, kültürel ve tasavvufi ifade	palempsest	dinî-tasavvufi
"çünkü onun üçlenmesi demek; tapınak demektir, kutsal kitap demektir"* **İbn-i Arabî'den bir yerden ama nerden hatırlamıyorum.*	39	İbn-i Arabî'nin İlâhî Aşk kitabından bir ifade	alıntı	dinî-tasavvufi
İLAHİ	41	Tanrı için yazılan, bir ezgiyle okunulan şiir türü	anıştırma-palempsest	dinî-tasavvufi
Mevlana Mesnevî	42	13. yüzyılda Anadolu'da yaşamış mutasavvıf ehli, şair ve onun en meşhur eseri	anıştırma	dinî-tasavvufi
masiva	57	Tasavvufta Allah'ın dışındaki şeyler için kullanılan bir terim	gönderge	dinî-tasavvufi
derviş	58	Bir tarikata ya da şeyhe mensup olan kişi	anıştırma	dinî-tasavvufi
kabz	60	İnsan-ı kâmil yolunda mürşidin yaşayabileceği basiretinin kapanması hâli	anıştırma	dinî-tasavvufi
şeyh	69	Dini bir gruba, mürşitlere veya dervişlere önderlik eden kimse	gönderge	dinî-tasavvufi

2.2. Gelenekten Kaynaklar

Kitapta, Türk-İslam kültür ve medeniyetine dayalı geleneksel sembollere yönelik yoğun atıflar da yer alır. Bu çerçevede en dikkat çekici unsurlardan biri, şairin belki de en çok kullandığı kelime olan "gül"dür. Gül motifi, özellikle Doğu edebiyatı ve Türk şiir geleneğinde hem beşerî hem de manevi aşkı sembolize eden bir unsur olarak köklü bir anlam alanına sahiptir. Klasik şiirde sevgiliyi simgeleyen gül, öte yandan bülbülün perişanlığı ve feryadı ile anlatılan aşkın tezahürüdür. Bununla birlikte, Hz. Muhammed'in kokusunun güle benzetilmesi, Hz. İbrahim'in ateşinin gül bahçesine dönüşmesi gibi anlatılarla da gülün sadece estetik bir unsur olmadığı anlaşılır; çünkü o, dinî bir derinlik kazanarak sosyal hafızada yer edinmiş bir sembole dönüşmüştür (Kurnaz, 1996). Bu yönleriyle "gül", Onur Ünlü'nün şiirinde hem geleneğe bağlılık göstergesi hem de bu geleneğin postmodern bir zeminde yeniden üretimi olarak değerlendirilmelidir. Şairin bu sembolü tekrar eden bir imgeler zincirinin parçası hâline getirmesi, onun geleneksel şiir estetiğini çağdaş şiir yapısı ile ironi, çoğulluk ve yeniden anlamlandırma yoluyla buluşturduğunu gösterir.

Geleneksel kültürel referanslar arasında eserde öne çıkan kelimelerden biri de "hattat"tır (s. 56). İslam sanat anlayışı içinde öneme sahip olan hattat, Arap harfleriyle icra edilen "güzel yazı sanatı"nı uygulayan kişiyi ifade eder (Derman 1997). Hattatlık sanatı, yazıda bir ifade biçimi olmakla birlikte Türk-İslam kültürünü biçimlendiren temel medeniyet unsurlarından biridir. Onur Ünlü'nün bu sanata şiir düzleminde yer vermesi, şiirinin kültürel ağırlığını güçlendiren örneklerden biridir.

Şairin geleneksel imgeleme dâhil ettiği bir diğer sembol ise "Simurg"tur. Şiirde "Simurglardık" (s. 66) şeklinde geçen bu kelime, diğer adıyla "Anka", Türk halk edebiyatı ve divan şiirinde sıradışı özellikleriyle tanınan efsanevi bir kuştur. Kafdağı'nda yaşadığına inanılan ve çeşitli mucizelerle ilişkilendirilen Simurg, "adı var, kendi yok" olarak nitelenen bir varlıktır. Bu mitolojik figür, yalnızca edebiyatta değil, geleneksel sanatlarda da sıkça tasvir edilmiş; zamanla bilgeliğin, sonsuzluğun ve metafizik yolculuğun simgesi hâline gelmiştir (Pala 2011: 24). Bu örnek, Onur Ünlü'nün şiirinde çağdaş ya da bireysel göndermelerle beraber kültürel ve tarihsel belleği canlı tutan gelenek unsurlarının da anlam üretiminde etkin bir rol oynadığını ortaya koyar.

Tablo 2. *"Gidiyorum Bu"da Gelenekten Kaynaklar*

Şiirde Geçen Kelime	Sayfa Numarası	Bağlam ve Anlam	Metinlerarası İlişki Türü	Kaynak Türü
gül	16, 17, 20, 25, 33, 34, 35, 43, 44, 47, 50, 59, 64, 66, 67, 68	Özelde Hz. Muhammed'i, genelde ise hem maddî hem de manevî aşkı temsil eden çiçek	anıştırma, gönderge, palempsest	gelenek
hattat	56	Hat sanatıyla uğraşan; harfleri güzel yazan kimse	gönderge	gelenek
Simurg	66	Efsanevî Anka kuşu	gönderge	gelenek

2.3. Yabancı Kaynaklar

Onur Ünlü'nün şiirlerinde yalnızca yerli ve geleneksel kaynaklar değil, Batı düşünce ve sanatına ait referanslar da mevcuttur. Bu yabancı kaynaklar arasında özellikle Avrupa'da yaygın olarak kullanılan Latince deyimler ve atasözleri bulunur. Şairin bu tür evrensel ifadeleri şiirine dâhil etmesi, metninin kültürel duyarlılığını güçlendirir ve anlam tabakalarını derinleştirir.

Şiirlerde Batı menşeili sanatçılara, felsefi yaklaşımlara ve edebî eserlere de göndermeler yapılır. Özellikle modernizmin tek tipleştirici akılcılığına karşı geliştirilen ve bireyin varoluşsal anlamsızlığını merkeze alan absürd tiyatro anlayışı, şairin poetikasında belirgindir. Bu noktada, İrlandalı yazar Samuel Beckett'in etkisi duyulur. Beckett'in yapıbozumcu ve umutsuzluk eksenli anlatı biçimi, şiirlerde kendisine yankı bulur. Dolayısıyla, Ünlü'nün şiirinde Batı'ya ait referanslar yalnızca yüzeysel bir alıntı düzeyinde kalmaz; tersine, bu unsurlar kültürlerarası bir etkileşim oluşturarak şiirin metinlerarası yapısını besleyen kaynaklar hâline gelir.

2.3.1. Latince Göndermeler

Eserde, Batı kültürüne ait Latince ifadeler dil ve de kültür açısından birer metinlerarası öge olarak karşımıza çıkar. Bu göndermeler, kimi zaman anlamın doğrudan aktarımıyla, kimi zaman da bozulmuş biçimleriyle şiirin ironik ve parodik yapısını destekler.

Bunlardan ilki, Latince 'başyapıt' veya 'şaheser' anlamına gelen "magnum opus" ifadesidir. Ünlü, bu tümceyi bilinçli biçimde bozarak "opus magn mu" (s. 11, 33) şeklinde kullanır. Bu bozulma yalnızca biçimsel bir oyun değildir; modern bireyin sıradan eylemlerini —örneğin işten eve sağ salim dönmesini— bir tür "şaheser" olarak görmeye başlamasının da kinayesidir. Böylece, büyük anlatıların yerine gündelik mucizelerin geçtiği bir postmodern bakış açısı şiire taşınır.

Diğer bir örnek ise, "vıncıt omnıa verıtas!" (s. 65, 69) cümlesidir. 'Hakikat her şeyi fetheder' anlamına gelen bu Latince deyim, Avrupa kültür tarihinde özellikle adalet ve bilgi idealleriyle özdeşleşmiş yaygın bir slogandır. Onur Ünlü'nün bu ifadeyi şiirine dâhil etmesi, metne evrensel düzeyde bir felsefi söylem katmakla birlikte mutlak hakikatin gülünç ve eleştirel bir şekilde sorgulandığı postmodern şiire hizmet eder. Bu örneklerde görüldüğü üzere, Latince göndermeler birer kültürel süsleme unsuru ayrıca dilin yapısına ve anlam dünyasına yönelik tenkitin bir parçasıdır.

2.3.2. Batı Felsefesine ve Batılı Yazarlara Göndermeler

Onur Ünlü'nün şiirlerinde Batı edebiyatına yönelik telmihler ve metinlerarası göndermeler, yoğunluk taşır. Fransız yazar Antoine de Saint-Exupéry'nin klasikleşmiş eseri "Küçük Prens"e, "küçük bir prensken" (s. 23) ifadesiyle atıf yapılır. Benzer biçimde, Goethe'nin "Genç Werther'in Acıları" adlı romanının başkişisi "Werther" (s. 33), Fransız sembolist şairi "Rimbaud" (s. 44) ve İrlandalı oyun yazarı Samuel Beckett'in "Godot'yu Beklerken" adlı absürd tiyatro metnine telmihle "Şimdi gidip Beckett okuyacağım, beni de seyret Tanrım!" (s. 69) dizesi yer alır. Bu göndermeler, Ünlü'nün şiirinin romantizm sonrası Batı edebiyatı ile kurulan ilişkiyi gösterir.

Özellikle Beckett'in temsil ettiği Absürd Tiyatro anlayışıyla (Esslin, 2004) ilişkilendirilen tematik bağ, şiirlerde doğrudan felsefi terimlerin seçilmesiyle de pekiştirilir. "Rasyonel" (s. 18, 19), "rasyonalize" (s. 18), "irrasyonel" (s. 19), "irrasyonalizm, antikapitalizm" (s. 77) gibi kavramların tekrar eden biçimde kullanılması, modernizmin akılcı ve sistematik doğasına karşı yöneltilmiş bir tavırdır. Bilindiği üzere Absürd Tiyatro, varoluşsal krizlerin merkezinde yer alan anlamsızlık fikri üzerinden, rasyonel düşüncenin yetersizliğine işaret eder. Bu bağlamda Onur Ünlü'nün söz konusu kavramları şiirine taşıması, felsefi bir eğilim ve modern akıl eleştirisine dayalı bir poetikanın parçası olarak düşünülmelidir. Böylelikle Ünlü'nün şiirleri, Batı düşünce tarihinin romantizm sonrası dönemleriyle de derin bir bağ kurar.

Tablo 3. *"Gidiyorum Bu"da Yabancı Kaynaklar*

Şiirde Geçen Kelime	Sayfa Numarası	Bağlam ve Anlam	Metinlerarası İlişki Türü	Kaynak Türü
opus magn mu	11, 33	"şaheser" anlamındaki Latince deyim	gönderge, yeniden yazım	Batı kültürü ve geleneği
Vincit Omnia veritas!	65, 69	"Hakikat her şeyi fetheder." anlamındaki Latince atasözü	alıntı, kolaj	Batı kültürü ve geleneği
Küçük bir prensken	23	Fransız yazar Antoine de Saint-Exupéry'nin ünlü *Küçük Prens* romanın adı	gönderge	Fransız edebiyatı
Werther	33	Alman sanatkâr Goethe'nin meşhur romanı *Genç Werther'in Acıları*'nın başkişisi	gönderge	Alman edebiyatı
Rimbaud	44	Fransız şair	gönderge	Fransız edebiyatı
Şimdi gidip Beckett okuyacağım, beni de seyret Tanrım!	69	İrlandalı yazar Samuel Beckett'in *Godot'u Beklerken* adlı tiyatro oyunu	anıştırma	İngiliz edebiyatı
Rasyonalize	18	Bir şeyi akıl ve mantık çerçevesine oturtmak, anlamındaki fiil	gönderge	Felsefe
Rasyonel	18, 19	Akla uygun olan şey	gönderge	Felsefe
İrrasyonel	19	Mantık dışı	gönderge	Felsefe
İrrasyonalizm	77	Her şeyin akılla algılanamayacağını, hislerin de bu algıya dâhil edilmesini savunan felsefi akım	gönderge	Felsefe
Antikapitalizm	77	İşçi sınıfını öne çıkaran ideolojik ve politik akım	gönderge	Felsefe-Siyaset

2.4. Siyasî ve Tarihî Kaynaklar

Eserde siyasî ve tarihî göndermeler hem klasik hem de yakın dönem bağlamında oldukça fazladır. Şair, metinlerinde sıklıkla tarihî şahsiyetlere, olaylara ve siyasal figürlere yer verir. Ancak bu referanslar, tarihsel bilgiyi aktarmayı amaçlamaz; şiirin etkisini artırmaya yönelik özgül bir tercihtir. Böylelikle gündelik olan, tarihe karışmış kişi ya da fiille birlikte düşünülerek anakronik ve parodik bir eleştirel tutum ortaya çıkar.

Ünlü, özellikle tarihî göndermelerinde toplumsal hafızada güçlü bir yer edinmiş kişi ve olayları seçerek bu figürlerin dramatik rolünü şiirinin parodileştirici doğasıyla karşı karşıya getirir. Bu durum metnin estetik yapısını güçlendirir ve şairin ironik söyleminin bir aracı hâline gelir. Trajik ya da ciddi bir nitelik taşıyan bu göndermelerin parodiyle iç içe geçirilmesi, okuyucunun duygu ve düşünce dünyasındaki konfor alanını sarsmayı hedefler.

Yakın dönem siyasî göndermelerde Ünlü'nün tercihi, daha çok ideolojik içerik taşıyan ifadelerin, politik figür ve eylemlerin şiir bağlamını dönüştürmek üzerinedir. Şair, bu unsurları çoğu zaman ironik bir biçimde şiire yerleştirerek onların tarihî veya toplumsal meşruiyetlerini sorgular. Kitapta geçen "Mason teşkilatlara" (s. 12), "Yaşasın Cumhuriyet!" (s. 12), "Cumhuriyet" (s. 64) gibi sözcük, tümce ve ünlemler, doğrudan Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasal yapılanmasına dair göndermelerdendir. "Nizamülmülk" (s. 21) ve Alamut Kalesi'nde kurduğu Haşhaşî tarikatıyla tanınan Hasan Sabbah'a (s. 21, 53) yapılan telmihler ise, siyasal örgütlenmelere dair parodik çağrışımlar oluşturur; çünkü anlamı

olmayan ama bir araya getirildiklerinde bulanık, dağınık ve bundan ötürü şiirde komik bir etki bırakan bir yapı içerisinde anılırlar.

"Talat Paşa" (s. 55, 65) ve "Talat Paşa masonmuş" (s. 55) ifadeleri, Osmanlı'nın son dönem siyasal figürleri üzerinden milliyetçilik ve gizli teşkilatlar gibi temalarına birer kinaye içerir. "Recep Peker, Kütahya, 1946!" (s. 67) dizesi ise tek parti dönemi sonrası Türk siyasal hayatının otoriter yönlerine dair bir hatırlatmadır. Türk tarihinde önemli olan kişi ve mefhumların bir arada anılması ve sanki bunun müsebbibi yahut sonucu olarak tek bir kişinin; Recep Peker'in gösterilmesiyle şiirin son dizelerinde parodiyle iç içe geçmiş bir tarih okuması sunulur. Bu figürler ve mefhumlar ideolojik belirsizliklerin içine yerleştirilerek kullanır. Dolayısıyla parodi burada neredeyse kara mizaha yaklaşır.

Modern siyasete dair atıflar arasında "Türklerinmiş Türkiye!" (s. 73), "İsrail devleti" (s. 75), "faşist" (s. 79), "Gazze Şeridi" (s. 79) gibi ifadeler de yer alır. İran İslam Devrimi'nin lideri (Algar, 1998) "Humeyni" (s. 76), Ünlü'nün şiirinde Ortadoğu siyasetinin sembolik bir figürü olarak görünür. Bunlara ek olarak, "Haydi gel şapkamızı Türkiye'ye gömelim" (s. 44) cümlesi, 1925 Şapka Kanunu'na dolaylı bir gönderme olup devrimci reformları şiir dünyasında bir yergi ya da nostaljiyle yeniden ele alır. Bu örnekler, şiirlerde siyasal göndermelerin içerik, biçim ve yapı yönüyle ironik bir dille dönüştürüldüğünü ve şiirin eleştirel yanını ortaya koyar.

Tablo 4. *"Gidiyorum Bu"da Siyasi ve Tarihî Kaynaklar*

Şiirde Geçen Kelime	Sayfa Numarası	Bağlam ve Anlam	Metinlerarası İlişki Türü	Kaynak Türü
Mason teşkilatlar	12	Dünyada yaygın olan dinî-siyasi bir teşkilat	gönderge	siyasi
Yaşasın Cumhuriyet	12	Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunu kutlayan, sloganlaşmış bir ifade.	gönderge, palempsest	tarihî-siyasi
Nizamülmülk	21	Büyük Selçuklu veziri	gönderge	tarihî-siyasi
Sabbah	21	Din, askerlik vb. pek çok konuda yetkin, Haşhaşilik tarikatının kurucusu	gönderge	tarihî-siyasi
Haydi gel şapkamızı Türkiye'ye gömelim	44	1925'te yapılan, erkeklerin artık fes yerine şapka takmasını yasalaştıran Şapka Devrimi	anıştırma	tarihî-siyasi
Talat Paşa	55, 65	İttihat ve Terakki Cemiyetinin kurucularından, Osmanlı sadrazamı	gönderge	tarihî-siyasi
Cumhuriyet	64	Egemenliğin milletin iradesine bağlı olduğu yönetim biçimi	anıştırma	siyasi
Recep Peker	67	CHP'li eski başbakanlardan Recep Peker'in 1945 yılı seçim mitinglerinde Kütahya'daki halkın, açlığını belirtmesi üzerine "Açsanız…B*k yiyin" (akt. Doğru, 1989, s. 11) sözüyle ünlenmiş siyasetçi	gönderge	siyasi
Türklerinmiş Türkiye!	73	Atatürk'ün Associated Press muhabirine 1921 senesinde verdiği demeçteki "Türkiye Türklerindir!" (akt. Işıklıların Kılavuzu Atatürk, 2020, s.	gönderge, alaycı dönüştürüm	siyasi

		69) şeklindeki zamanla sloganlaşmış bir ifade		
İsrail devleti	75	1948'de Akdeniz'in güney-doğusunda Yahudiler tarafından kurulan politik yapı	gönderge	siyasi
Humeyni	76	1979'da İran'da İslami devrim yapan dinî-siyasi figür	gönderge	siyasi
Faşist	79	Kurucusu Mussolini olan; bir ülkenin kendi kendisini kalkındırma fikrine dayalı faşizm ideolojisine bağlı kişiler için kullanılan, zamanla ırkçıları tanımlayan; hatta bir düşünceyi fanatik derecede savunanları niteleyen bir terimdir.	anıştırma	siyasi
Gazze Şeridi	79	Filistin topraklarında, Akdeniz kıyısında bulunan, yoğun nüfuslu ve siyasî olarak işgal altındaki dar kara şeridi.	gönderge, kolaj	siyasi

2.5. Modern Türk Edebiyatına Dair Kaynaklar

Onur Ünlü'nün şiirleri, Tanzimat'tan günümüze uzanan Modern Türk Edebiyatı'ndan şahsiyetler ve metinler ile de yoğun bir etkileşim içerisindedir. Özellikle Cumhuriyet Dönemi yazar ve şairlerine yapılan göndermeler, Ünlü'nün şiirinde poetik düzeyde bir referans düzeninin inşasına katkı sunar. Bu tercih, modernleşme süreciyle birlikte edebiyatın kamusal alanda daha görünür hâle gelmesine ve şiirde göndermelerin çağdaş okur tarafından doğrudan kavranabilir olmasına da hizmet eder.

Bu kapsamda, eserde çeşitli edebî şahsiyetlere ve metinlere doğrudan ya da dolaylı telmihler yapılır. Örneğin "Otomobil icad olunur Zarifoğlu ölür" (s. 14) dizesi, Cahit Zarifoğlu'nun hayatındaki modern teknolojinin varlığına (Zarifoğlu, 2014) atıfta bulunur. Ünlü, Zarifoğlu'nun sağlık sebepleriyle gerçekleştiremediği havacılık hayalini bu şekilde yorumlamayı tercih eder. Yine otomotiv sanayiinde çalışmış olmasını da onun şairliğini ikinci plana ittiğini de böylelikle ima eder. "ve bunları elbette çabucak geçelim sevgilim" (s. 70) dizesinin sonunda yer alan "c. zarifoğlu" ifadesi yine Zarifoğlu'nun şiir dünyasına doğrudan bir referanstır.

Fecr-i Ati" (s. 39) ibaresi, yalnızca bir edebî topluluğun adı olarak anılmaz; aynı zamanda hayal kırıklığına uğrayan modernist ütopyaların sembolü olarak da işlev görür. "Yahya Kemal Madrid'teyken…" (s. 42) ifadesi ise Beyatlı'nın "Madrid'de Kahvehâne" adlı şiirine yapılan açık bir göndergedir. Özellikle Yahya Kemal'in söz konusu şiirinde yer alan "Bir yerdeyiz ki söz denilen şey palavradır" (Beyatlı, 1974, s. 171) mısrası, Ünlü'nün şiir anlayışıyla doğrudan örtüşür ve şiirlerinde sıkça görülen parodi ve anlam bozuklukları ile kırılmalarını da açıklar.

Ünlü'de, roman türüne ilişkin göndermeleri de göze çarpar. "Ah! Ben Bundan Sonra Bir Karı Sevmek! Başkasını Sevmek * * Şemseddin SAMİ'nin '...Fitnat'ından." (s. 44) dizesi, "Taaşşuk-ı Talât ve Fitnat" romanına ironik bir gönderme içerir (Sâmi, 2014, s. 143). Şair, burada özellikle "karı" ifadesini

vurgulamak için bu satırı tercih eder. Bu söylem kadının metalaştırılmasını imlemesi açısından önemlidir. Roman başkişisinin, karşı cinsi bir eşya gibi görmesinin aksine Ünlü'nün şiirinde kadın; özellikle de duygu dünyasında yarattığı derinlik ayrıntılandılır. Böylelikle başlıkla şiirin muhtevası arasındaki tezattan "dramatik ironi" (Cebeci 2008: 301) doğar. Bu ironi, Onur Ünlü'nün bir şair olarak değil de şiirde bir benlik olarak varlığıyla mümkün olur. Eleştirel sesi okur, iki karşıt durumu fark etmesiyle duyar. Bu tür göndermeler, yalnızca anılan metni çağırmaz; aynı zamanda toplumsal cinsiyet, aşk ve aidiyet gibi kavramlara da eleştirel bir zemin hazırlar.

Şiirde geçen "Tanpınar ağlamak'çün bizi seçsindir" (s. 47) dizesi, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın melankolik ve metafizik zaman algısına doğrudan bir göndermedir. Özellikle "Huzur" romanıyla öne çıkan ve eserlerinde huzursuzluk izleğini merkezî bir tema hâline getiren Tanpınar'ın bu bağlamda tercih edilmesi anlamlıdır. Tanpınar'ın metinlerinde söz konusu melankolik duyarlığın çoğunlukla entelektüel yönü güçlü karakterler üzerinden kurulduğu göz önünde bulundurulduğunda, Ünlü'nün bu göndermeyle kendisini de bu entelijansiya dairesi içinde konumlandırdığı görülür. Bu yönüyle şair, bilgilenmenin ve entelektüel farkındalığın huzurdan ziyade bir tür içsel sıkıntı ve mutsuzluk ürettiği düşüncesini ima eder.

"Asaf Halet" (s. 59), "vıvetkanettimsi" (s. 57), "Bu ülke'den daha bıçkın tamlama bilmiyorum" (s. 61) gibi ifadeler sırasıyla Asaf Halet Çelebi, Vivet Kanetti ve Cemil Meriç'e yönelik göndermelerdir. Attilâ İlhan'ın meşhur mısralarının dönüşümü niteliğindeki "Zalimler de Allah'a dâhil!" (s. 77) dizesi hem metinlerarasılığı hem de parodi unsurunu bir araya getirir. Burada okur, Attilâ İlhan'ın şiirini Ünlü'nün perspektifiyle yeniden düzenler; "Zalimler de Allah'a dâhil!" / Çünkü zulmedenler hâlâ sevgili" şeklinde devam ettirir ve varoluşsal bir sorgulama başlatır. Şair, dünyada zulmedenlerin listesini çıkardıktan sonra okuru uyarır; "Dur küfretme. Zalimler de Allah'a dâhil." Parodi de tam bu noktada doğar. Burada karşılaşılan durumdan kaynaklı ironi; aynı zamanda şairin üslubundan dolayı bir parodi söz konusudur. Bu şairin "örtülü mesajının" (Cebeci 2008: 90) parodiyle açık hâle getirilmesi durumudur ve Ünlü'nün poetikasına özgündür. Bu bağlamda, okurun zihninde tamamlanan mısra, 2003 yılında Gazze Şeridi'nde İsrail Savunma Kuvvetleri'ne bağlı bir buldozer tarafından öldürülen Amerikalı barış aktivisti Rachel Corrie'nin "Zulüm bizdense ben bizden değilim." (Corrie 2025) şeklindeki sloganlaşan sözüyle birlikte düşünüldüğünde daha anlamlı bir çerçeve kazanır. Corrie'nin ABD vatandaşı olması ve ABD ile İsrail arasındaki yakın siyasal ilişki dikkate alındığında, bu ifade bireysel bir tepkinin ötesine geçer. "Zulmedenler hâlâ sevgili" ifadesiyle yan yana okunduğunda ise şiirde, zulmün sürmesine rağmen buna karşı açık bir tavır almaktan kaçınan bir dünya algısı ile bu algıya mesafe koyma isteği arasında bir çelişki oluşur. Şair, bu karşıtlığı doğrudan açıklamaz; anlamlandırma sürecini okurun zihninde tamamlanacak şekilde açık bırakır.

Tablo 5. *"Gidiyorum Bu"da Modern Türk Edebiyatına Dair Kaynaklar*

Şiirde Geçen Kelime	Sayfa Numarası	Bağlam ve Anlam	Metinlerarası İlişki Türü	Kaynak Türü
Otomobil icad olunur Zarifoğlu ölür	14	Cahit Zarifoğlu'nun mesleki hayatına dair	gönderge, anıştırma, palempsest	Yeni Türk edebiyatı
Fecr-i Ati	39	Bireyselliği öne çıkaran ve Batı etkilerinin yoğun olduğu II. Meşrutiyet'tten sonra beliren edebiyat topluluğu	gönderge, palempsest	Yeni Türk edebiyatı
Yahya Kemal Madrid'teyken	42	Yahya Kemal'in "Madrid'de Kahvehane" adlı şiirine dair	gönderge	Yeni Türk edebiyatı
AH! BEN BUNDAN SONRA BİR KARI SEVMEK! BAŞKASINI SEVMEK * Şemseddin SAMİ'nin "... Fitnat"ından*	44	Şemseddin Sami'nin Taaşşuk-ı Talât ve Fitnat adlı romanında geçen bir cümle	alıntı, gönderge	Yeni Türk edebiyatı
Tanpınar ağlamak'çün bizi seçsindir	47	Ahmet Hamdi Tanpınar'ın genellikle kullandığı ancak özellikle Huzur romanı ile öne çıkan huzursuzluk temasına bir atıf	gönderge, anıştırma	Yeni Türk edebiyatı
Vivetkanettimsi	57	Yahudi asıllı sanatçı	gönderge	Yeni Türk edebiyatı
Asaf Halet	59	Genel olarak mistik ve tasavvufi konularla ilgilenen Türk şair	gönderge	Yeni Türk edebiyatı
'bu ülke'den daha bıçkın tamlama bilmiyorum	61	Cemil Meriç'in Türkiye için sosyolojik tespitlerle ele aldığı "Bu Ülke" adlı deneme kitabına dair	anıştırma	Yeni Türk edebiyatı
'*ve bunları elbette çabucak geçelim sevgilim' c. zarifoğlu*	70	Cahit Zarifoğlu'nun Ağartı adlı şiirinin son mısrası	alıntı	Yeni Türk edebiyatı
"Zalimler de Allah'a dahil!"	77	Attila İlhan'ın Ayrılık Sevdaya Dahil adlı şiirine dair	anıştırma, palempsest	Yeni Türk edebiyatı

Tüm bu örnekler, Onur Ünlü'nün Modern Türk Edebiyatı'yla entelektüel, poetik ve parodileştirici bir ilişki kurduğunu gösterir. Bunlar, birer alıntı olmaktan çok, şairin çağdaş şiir anlayışının bir parçasıdır; çünkü metnin anlam alanını genişletir ve de okurla ortak bir kültürel zemin meydana getirir.

2.6. Bilim İnsanları, Filozoflar, Sanatçılar ve Diğer Kaynaklar

Onur Ünlü'nün şiirlerinde öne çıkan diğer unsurlar; felsefe, psikoloji, güzel sanatlar, sinema ve tıp gibi farklı alanlardaki kişi ve kavramlara yapılan göndermelerdir. Bu çeşitlilik, şairin entelektüel birikimini ve çağdaş kültürel formlarla kurduğu etkileşimi yansıtırken metinlerinin anlam tabakalarını çeşitlendirir.

Şiirlerinde adı geçen kişiler arasında, İslam öncesi Arap edebiyatının platonik aşkı idealize eden önemli figürü olan Kays b. Zerîh'e (Tural, 2002) telmihle kullanılan "Kays" (s. 33) dikkat çekicidir. Bunun yanı sıra M.Ö. 4-5. yüzyıllarda yaşamış, idealist felsefenin kurucularından olan Platon'un Türk edebiyatındaki karşılığı olan "Eflatun" (s. 37) ismi, şairin felsefeye olan ilgisini ortaya koyar. Yine şiirlerde adı geçen Alman ekspresyonist ressam Paul Klee (s. 38), Danimarkalı ressam Fischer (s. 44),

Japon sinema sanatçısı Takeshi Kitano (s. 56), Fransız filozof Helvétius (s. 61), popüler Türk müziğinin önemli figürü Sezen Aksu (s. 74), Pakistanlı entelektüel Tarık Ali (s. 76, 78), Hintli Müslüman düşünür ve şair Muhammed İkbal (s. 76), içki markasıyla anılan Jack Daniel (s. 76) ve Amerikalı müzisyen Tom Waits (s. 80) gibi adlar, Ünlü'nün hem Doğu hem Batı kültürlerine olan ilgisini ve kültürel heterojenliğini belirtir.

Şairin psikoloji ve tıp bağlamında şiirlerinde yaptığı göndermeler de kayda değerdir. Özellikle "Pasiflora" (s. 12) gibi bir sakinleştirici ilaç ismiyle başlayan bu duruş, psikanaliz kuramının kurucusu Sigmund Freud'a yönelik ironik bir bakışla devam eder. "Freud diye bir şey yoktur" (s. 15) şeklindeki ünleme yaklaşan cümle, aşkın ilahi yönünü yadsıyarak onu yalnızca cinsellik bağlamında açıklayan Freudyen kurama karşıt tavrın bir ifadesidir. Bununla birlikte "aprol" (s. 50) gibi ağrı kesici ya da iltihap giderici olduğu düşünülen ilaç adlarının kullanımı, şiirin gündelik hayattan da beslenen bir söylem kurduğunu kanıtlar. Şairin bu göndermeler aracılığıyla bireysel sağlık, psikolojik durumlar ve tıbbi deneyimleri de poetik bağlama taşıdığı anlaşılır.

Tablo 6. *"Gidiyorum Bu"da Diğer Kaynaklar*

Şiirde Geçen Kelime	Sayfa Numarası	Bağlam ve Anlam	Metinlerarası İlişki Türü	Kaynak Türü
Kays	33	Tam adı İmruülKays b. Hucr olan 6. Yüzyılda yaşamış Arap şair	gönderge	Arap edebiyatı
Eflatun	37	Ortaya attığı İdeler alemi ile bilinen Antik Yunan filozofu	gönderge	Yunan felsefesi
Klee	38	Paul Klee; Alman ressam	gönderge	Batı sanatı
Fischer	44	Paul Gustav Fischer; Danimarkalı ressam	gönderge	Batı sanatı
Kitano	56	Takeshi Kitano; Japon komedyen ve film yapımcısı	gönderge	Uzak Doğu sanatı
Helvetius	61	Claude-Adrien Helvétius; 18. Yüzyılda yaşamış, Aydınlanma Çağı'na önemli etkileri olan Fransız filozof	gönderge	Batı felsefesi
Sezen Aksu	74	Modern Türk pop müzik sanatçısı	gönderge	Türk sanatı
Tarık Ali	76, 78	Pakistan asıllı İngiliz film yapımcısı ve yazar	gönderge	Batı sanatı
Muhammed İkbal	76	Hint İslam bilgini şair	gönderge	Doğu sanatı
Jack Daniel	76	Bir içki şirketi kurucusu	gönderge	Amerikan kültürü
Tom Waits	80	Amerikalı şarkıcı	gönderge	Amerikan sanatı
Pasiflora	12	Sakinleştirici	gönderge	İlaç sanayii
Freud	15	Psikanalizin kurucularından	gönderge	Batı psikanaliz geleneği
Aprol	50	Ağrı kesici	gönderge	İlaç sanayii

SONUÇ

Onur Ünlü'nün postmodern ve absürd estetikle şekillenen şiirleri, kaynak çeşitliliği bakımından belirgin bir zenginlik gösterir. Bu şiirlerin anlam dünyasına yaklaşabilmek için; içerdiği kültürel, tarihî, dinî ve edebî referanslara dair belirli bir birikime sahip olmak gerekir. Ancak bu durum, şiirlerin tekil ve kapalı bir anlam alanı sunduğu manasına gelmez. Aksine Ünlü'nün şiir evreni, farklı

kaynakların bir araya getirildiği, çoğu zaman da ironik ve parodik bir tonla yan yana durduğu bir metinlerarası yapı üzerine kuruludur.

Şairin şiirlerinde en yoğun biçimde başvurulan kaynak alanının dinî referanslar olduğu görülür. İslam dinine ve özellikle tasavvufi terminolojiye yapılan göndermeler dikkat çekerken Hıristiyanlık ve Yahudilik gibi diğer semavi dinlere ait unsurlar da metin içinde yer yer kullanılır. Bunun yanında Ünlü hem Türk hem de Batı edebiyatına ait kişi ve eserlere göndermelerde bulunur; sosyal ve fen bilimlerine ait kavramlar ile geleneksel Türk-İslam kültürüne özgü sembol ve motifleri de şiirine dahil eder.

Bu kaynaklar şiirlerde her zaman aynı biçimde kullanılmaz. Ünlü, kimi zaman bu unsurları doğrudan ve olduğu hâliyle aktarırken kimi zaman da absürd ve postmodern bir anlayışla ironik ya da parodik bir bağlam içine yerleştirir. Özellikle dinî ve tasavvufi referanslarda, kaynakların kendi anlam alanını büyük ölçüde koruduğu; buna karşılık tarihî, siyasî, edebî ya da bilimsel göndermelerde bağlamın daha serbest biçimde kurulduğu görülür.

Bu noktada bazı göndermelerin, açık ve tutarlı bir anlam ilişkisi kurmaktan çok, bağlamla ilk bakışta örtüşmeyen bir şekilde şiirde yer aldığı dikkat çeker. Kaynak ile metin arasındaki ilişkinin doğrudan izlenemediği bu kullanımlar, okurda kısa süreli bir şaşkınlık hissi uyandırır. Ancak bu durum, şiirin anlamını zayıflatan bir eksiklikten ziyade, Ünlü'nün absürd şiir anlayışının bir parçası olarak değerlendirilmelidir. Bağlama tam olarak uymayan bir kelimenin ya da ismin ani biçimde metinde belirmesi, şiirde komik ve çarpıcı bir etki yaratır; yorumlama sürecini de doğrudan okura bırakır.

Sonuç olarak Onur Ünlü'nün şiiri, kültürel, tarihî, dinî ve edebî göndermelerle entelektüel açıdan zengin bir yapı sergiler. Bu yapı, geleneği bütünüyle reddetmeden onu yer yer ironik ve parodik bir mesafeden yeniden anlamlandıran postmodern bir poetikaya işaret eder. Ünlü'nün metinlerarası kullanımı, anlamı sabitlemekten çok çoğaltan; okuru da bu çoğulluğun aktif bir parçası hâline getiren bir şiir dili oluşturur.

BEYANLAR / DECLARATIONS

Araştırmanın Etik Yönü/Ethical Approval: Bu çalışma, etik kurul izni gerektirmeyen araştırmalar kapsamında gerçekleştirilmiştir/This study falls within the scope of research that does not require ethics committee approval.

Çıkar Çatışması Beyanı/Conflict of Interest Statement: Yazar(lar), bu çalışmanın sonuçlarını veya yorumlarını etkileyebilecek herhangi bir çıkar çatışmasının bulunmadığını beyan eder/The author(s) declare that there is no conflict of interest that could influence the results or interpretations of this study.

Yazar Katkı Oranı/Author Contributions Yazar(lar), çalışmanın tüm aşamalarına katkı sağlamıştır. Çok yazarlı çalışmalar için katkı oranları ayrıca belirtilmiştir/The author(s) contributed to all stages of the study. For multi-authored manuscripts, contribution rates are specified separately.

Finansal Destek Beyanı/Funding Statement: Bu çalışma herhangi bir kurum veya kuruluş tarafından maddi olarak desteklenmemiştir/This study has not received any financial support from any institution or organization.

Üretken Yapay Zekâ Kullanım Beyanı/Generative Artificial Intelligence Statement: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde herhangi bir üretken yapay zekâ aracı kullanılmamıştır/No generative artificial intelligence tools were used during the preparation of this study.

KAYNAKÇA

Aktulum, K. (2014). *Metinlerarası ilişkiler*. Kanguru Yayınları.

Algar, H. (1998). Humeyni. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (18, ss. 358-364). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Arabî, İ. b. (2005). *İlâhî aşk* (10. bs.). İnsan Yayınları.

Arpaguş, H. K. (2010). Kur'an perspektifinden yaratılış itibariyle kadına bakış. İçinde *Tarihten günümüze Kur'an yaklaşımları* (ss. 587-606). İlim Yayma Vakfı.

Aytaç, G. (2013). *Karşılaştırmalı edebiyat bilimi*. Say Yayıncılık.

Bassnett, S. (1993). *Karşılaştırmalı edebiyat: Eleştirel bir giriş* [Comparative literature]. Blackwell.

Beyatlı, Y. K. (1974). *Kendi gök kubbemiz*. Yahya Kemal Enstitüsü.

Camus, A. (1997). *Sisifos söyleni* (S. Karataşlı, Çev.). Can Yayınları.

Cebeci, O. (2008). *Komik edebi türler*. İthaki Yayınları.

Cilacı, O. (1997). Havârî. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (16, ss. 513-516). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Corrie, R. (2025). *Beni benimle bırak* (A. Kantoğlu, Çev.). İz Yayıncılık.

Çağrıcı, M. (2009). Sıddîk. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (37, ss. 91-92). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Çelebi, İ. (2000). İnşikāku'l-kamer. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (22, ss. 343-345). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Çubukçu, A. (1994). Ebû Lübâbe el-Ensârî. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (10, s. 179). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Derman, M. U. (1997). Hat. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (16, ss. 427-437). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Doğru, N. (1989, Şubat 27). Yağmur yağmazsa ithal ederiz. *Milliyet*, s. 5.

Eliot, T. S. (1919). *Tradition and the individual talent* (O. Tecimen, Çev.). Oggito. https://oggito.com/icerikler/gelenek-ve-bireysel-yetenek-ts-eliot/8560.

Eliot, T. S. (1957). *The sacred wood: Essays on poetry and criticism* (9th ed.). Methuen & Co. Ltd.

Eroğlu, M. (1991). Asr sûresi. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (3, s. 502). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Esslin, M. (2004). *Absürd tiyatro* [The theatre of the absurd]. Penguin Books.

Fayda, M. (1994). Ebû Bekir. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (10, ss. 101-108). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Genette, G. (1997). *Palimpsests: Literature in the second degree* (C. Newman & C. Doubinsky, Çev.). University of Nebraska Press.

Gündüz, Ş. (2004). Başkaldırı geleneği ve heterodoksi. *Bilimname, 4*(3), ss. 75-85.

Hatiboğlu, İ. (2009). Selmân-ı Fârisî. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (36, ss. 441-443). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Hutcheon, L. (2020). Postmodernizmin poetikası. Hece Yayınları.

Işıklıların kılavuzu Atatürk. (2020). Feyziye Mektepleri Vakfı Yayınları.

Kristeva, J. (1986). *The Kristeva reader* (T. Moi, Ed.). Columbia University Press.

Kur'an-ı Kerîm meâli (H. Altuntaş & M. Şahin, Ed.). (2011). Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.

Kurnaz, C. (1996). Gül. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (14, ss. 219-222). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Lyotard, J.-F. (1997). *Postmodern durum.* (A. Gündüz, Çev.). Vadi Yayınları.

Öngören, R. (2010). Şeyh. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (39, ss. 50-52). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Pala, İ. (2002). Kün. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (26, ss. 552-553). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Pala, İ. (2011). *Ansiklopedik divân şiiri sözlüğü*. Kapı Yayınları.

Sâmi, Ş. (2004). *Taaşşuk-u Tal'at ve Fitnat*. Bordo-Siyah Yayınları.

Sinanoğlu, M. (2009). Sîna. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (37, ss. 221-222). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Sinanoğlu, M. (2010). Şirk. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (39, ss. 193-198). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Spivakovsky, P. E. (2015). The problem of metanarratives in the postmodern age. *Journal of Siberian Federal University – Humanities & Social Sciences, 8*(7), ss. 1360-1365.

Staël, M. N. de (1997). *Edebiyata dair*. (A. Korkmaz, Çev.). Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Topaloğlu, B. (2007a). Rab. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (34, ss. 372-373). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Topaloğlu, B. (2007b). Rahmân. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (34, ss. 415-417). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Tural, H. (2002). Kays b. Zerîh. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (25, ss. 93-94). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Tümer, G. (1993). Çarmıh. *İslâm Ansiklopedisi*. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. 8, 230.

Uludağ, S. (2001). Kabz. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (24, ss. 44-45). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Uzun, M. İ. (1991). Aşk. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (4, ss. 18-21). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Ünlü, A. M. (2015). *Gidiyorum Bu*. Sel Yayıncılık.

Wachowski, L., & Wachowski, L. (2003). The Matrix Reloaded [Film]. Warner Bros. Pictures.

Yavuz, Ş. (2012). Uzzâ. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (42, ss. 268-269). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Zarifoğlu, C. (2014). *Şiirler*. Beyan Yayınları.